

Izhaja vsak dan, udi ob nedeljah in praznikih, zjutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška As. št. 20, I. nadstropje. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Neženski pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. — Lastnik konsorcijska lista Edinosti. — Tisk tiskarne Edinost. — Naročnina znaša na mesec 1.50, pol leta 1.18 — in celo leto 1.36. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 10 stotak. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 20 stot.; osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po 40 stot., oglasi denarnih zavodov mm po 80 stot. Mali oglasi po 10 stot. beseda, najmanj pa 1. — Oglase sprejema inšerati oddelček Edinosti. Naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti. Uprava in inšerati oddelček se nahajata v Trstu, ul. sv. Frančiška As. 20.

Jadransko vprašanje.

Razdelitev bivšega avstrijskega trgovskega brodovja.

LONDON, 20. »Daily Telegraph« šavlja iz New Yorka: Kakor je izjavil Kurley, predsednik ship-pingboarda v Zedinjenih državah, glede porazdelitve nemškega trgovskega brodovja med zavez-nike, dobi Angleška preokantantski parnik »Impe-rator«, Francija pa 300.000 do 400.000 tonelov. Ita-lija da dobi večji del avstrijskega trgovskega brodovja.

taričnih operacij in prodretja zavezniških čet na nemška ozemlja, ali pod enim pogojem: če bi bila edina, če bi se enotna volja vsega na-roda odločila, da sprejme ogromno odgovor-nost. Te enotnosti pa ni, kakor vidimo. Kdo bi hotel sprejeti tako odgovornost sprito take razcepjenosti? Zato o podpis menda res ma-je zlo. Sicer pa, seveda, ne moremo trditi in prorokovati ničesar — označimo le vtis, ki ga napravljajo na nas vse te vesti. Zadnje be-sedo izpregovori narodna skupščina. Če se u-važujemo, da se sedaj razpravlja in sklepa v žaru mrzličnega razburjenja v strašnem tre-nutku, ni izključeno, da prinese odločitev na-rodne skupščine presenečenje, ki poruši vse sedanje domneve.

Wilson zopet v Parizu.

PARIZ, 21. Predsednik Wilson se je s svojo so-progo in hčerjo povrnil iz Belgije v Pariz.

IZ AMERIKE.

Vojne ne bo več, toda za vsak slučaj...

LONDON, 20. Ameriški vojni minister Baker je zahteval od senata izreden kredit za novo redno vojsko, ki se pomnoži od 300 tisoč na 500 tisoč mož. Baker je izjavil, da se bo vojska sestavljala od prostovoljcev. Najmanj 100.000 mož ostane le-tos v Franciji do novega povelja.

Iz Jugoslavije.

Francija Jugoslaviji.

BELGRAD, 20. Francoski poslanik, de Fon-taney, je izročil vladni notu Francije o prizna-nju kraljevstva Hrvatov, Srbov in Slovencev. Francoska vlada izraža v notu svojo radost, da so Hrvati, Srbi in Slovenci mogli uresničiti svoje narodne ideale vsled velike vojne, ki ste-jo bratski vojevali Srbija in Francija.

Skupščina je odobrila začasni proračun za me-sece junij, julij in avgust s 136 glasovi proti enemu.

Zakon v zaščito delavcev. — Drugi vladni ukrepi.

BELGRAD, 20. Minister za socialno oskrbo je predložil skupščini načrt zakona o zaščiti delavcev. Načrt določa osemurno delo, pred-videna gradbo ljudskih hiš, bolnišnic itd.

Ministrski svet je sklenil, da se trgovina po-stavi pod nadzorstvo državnih organov; dalje, da se ustava razširi tudi na staro Srbijo in Makedonijo; slednjič je vlada dovolila politič-na zborovanja v Bosni.

Meje med Jugoslavijo in Bolgarsko.

BELGRAD, 20. Meja med Jugoslavijo in Bolgarsko je definitivno določena. Jugoslavo-ni so dosegli nekatere izpremembe ob Strumici v obrambo železnice. Ostali del meje je ostal neizpremenjen, vsled česar je timoška črta nezavarovana.

Kronski svet zaradi Zadra, Sibenika in Reke.

ZAĞREB, 20. »Jutranji List« javlja iz Beigrada: Včeraj se je vršila zelo dolga seja ministrskega sveta pod regentovim predsedstvom. Po seji so se odposlali navoščna odposlancem v Parizu glede Sibenika, Zadra in Reke ter tudi glede Banata in jugoslovanskih zahtev glede Temešvarja.

Celovško vprašanje.

PARIZ, 20. »Nazione« Razpravljalo se je o rešitvi vprašanja celovške kotline in sicer na pod-lagi istočasnega umika jugoslovanskih in avstrijskih čet. Sedaj pa so se vrnil v prejšnjemu skle-pu, da se namreč kotlina razdeli v dva dela, ju-goslovanski in avstrijski, katerima določi meje svet četvorice.

PARIZ, 20. »Corriere della Sera« Lohna ne-razpoloženost Lloyd Georgeja je bila vzrok, da svet četvorice ni danes dopoldne sklepal o vprašanju celovške kotline. Po rešitvi, kakor jo je predlagal svet četvorice ministrov zunanjih stvari, se je opu-stil prvotni načrt o umiku jugoslovanskih in av-trijskih čet iz celovške kotline. Naginja se sedaj na mnenje, da naj bi se kotlina razdelila: en del da bi zasedli Jugoslavo-ni, druga pa Av-striji. Meje bi določil svet četvorice.

»Jugoslovanske nasilnosti na Koroškem«.

BASEL, 21. Iz nemškega »Spitala« ob Dravi se poroča: Celovška medzavezniška komisija je iz-javila, da je pripravljena preiskati pritožbe pre-bivalstva proti nasilnostim, storjenim po jugoslovans-kih četah, in skrbeti, da se taki dogodki, ki na-sprotujejo načelom mednarodnega prava, ne po-novijo več. Poveljnik italijanskih čet je dospel v Spital v svrhu razgovora s koroško vlado o raznih vprašanjih.

IZ ČEHOSLOVAKKE.

Proglasitev slovaške boljševiške republike.

DUNAJ, 19. Predvčerajšnjim se je v Eperješu na slovesen način proglasila republika slovaških svetov. Pred občinsko palačo, v kateri ima svoj sedež vlada vzhodne slovaške republike, je slovaški socialist Šteflik prečital proglas na proletarce vseh dežel.

venčal z vencem velike umetnice. Gostovala je tedaj v dvorani operi. N prvi poizkušnji je vstal ves orkester in jo pozdravil z vzkliki. Vkljub bučni glasovitosti pevke se je razte-zala koprena tajinstvenosti nad »divo« Bianco. Reporterji in kritiki so hoteli najti ne rojstni kraj, ali, tu so se dogajale smešne ovire. Kdo je ugal, da je Slovačinja, drugi, da je hčerka nekega organista na meji med Galicijo in Ru-sijo; v nekaterih dunajskih listih pa so jo kr-stili za nič manje, nego naravno hčerjo vlada-jočega kneza R. A. in njegove perice! — Bianca ni odgovorila niti besede. Pevala je in — molčala.

Neki notranji nagon neodvisnega življenja in fantastične smelosti jo je silil, da je prezi-rala družbine spon in se teže verige umetniškega stanu. Za ranega jutra so videli na vilo-vitem konju, ki ga je vedno vodila seboj, ele-gantno in drzno amazonko, kako v besnem diru leti preko polja in krajev. Na večer j epevala; o polnoči, ko je mesto spalo, pa je v zaprti kočiji, zamotana v temno kožuho, hitela v daljnjo noč in se je pred-zor vračala na svoje stanovanje. Nebrzdljivo uživanje samote in svobode, neka neodklo-nljiva težnja, da v naravi odloži s sebe vse, kar

Spor za mejo med Čehoslovako in Madžarsko.

PARIZ, 19. »Temps« poroča iz Prage, da nove meje med Madžarsko in Čehoslovako nikakor ne zadovoljujejo češkega javnega mnenja. V resnici kaže zadnji napad, ki ga je Madžarska naperila proti Požunu, da je poizkusno-komorski okoliš-edon najvažnejši in najbolj izpostavljeni okoliš-jeve nove republike. V Pragi se živo želi, da bi nova meja ne šla po globoki poljski dolini, temveč po grebenih Tatire (?), ki obkrožuje svo toman-sko (?) planoto in za katero bi se mogel pripraviti nov madžarski napad. Nemci na Češkem nadalju-jejo s svojimi izjavami. Ni ga človeka, da ne bi nem-ski vojaški aeroplani preletavali meje in pluli nad opaznim okolišem, vsled česar bi mogli nastati nepotrební nemški dogodki.

Boji se nadaljujejo.

BASEL, 20. Iz Budimpešte se poroča: Uradno sporočilo pravi, da so Čehi obnovili napade. Srditi obrambni boji, v katere so zapletene naše čete, se nadaljujejo v levskem okolišu in v dolini Ljma Sajo zapadno Eperješa.

IZ NEMCIJE.

Scheidemannovo ministrstvo odstopilo.

BASEL, 20. Iz Weimarija poročajo: Schei-demannov kabinet je podal demisijo; bo pa vodilo posle nadalje, dokler predsednik repu-blike Ebert ne poskrbi za sestavo novega mi-nistrstva. Med kandidati je tudi baron Rich-thoffen, ki se je izjavil za podpis.

»Treba je podpisati«.

CURIH, 20. Čim bolj se bliža strašni trenu-tek odločitve, tembolj začnajo Nemci izpo-znavati potrebo, da klonajo glavo. Tudi taki listi, ki so bili doslej odločno nasprotni pod-pisu, izpovedavajo trdo resničnost. »Razumemo — pravi »Frankfurter Zeitung« — tragiko nemške usode in neizmerno odgovornost tega trenutka, ali sprejeti jo je treba: želimo, da bi se noben Nemec, noben nemški list ne ote-žal moralnični dolžnosti, da govori resnico. In resnica je, da Nemčija ne more odreči podpisa, če nas prisiliijo z ultimatom. Uklonimo glavo pred neizogibno silo in nadejajmo se boljše bodočnosti. Že se kažejo dobri znaki, da ta bodočnost pride. Ne v obliki novega napora sil, ampak po volji narodov, ki ne morejo mi-ro živeti brez sodelovanja osrednje Evrope.

NEMCIJA V TEŽKIH TRENTKIH.

Pred odločitvijo v narodni skupščini.

BASEL, 20. Iz Weimarija poročajo: Vlada vztraja na stališču, da je mirovna pogodba ne-sprejemljiva in neznosna. Nemsko-ljudska pa-rlamentarna skupina se je izrekla z veliko ve-čino proti podpisu. Nemško-narodna skupina je izjavila soglasno isto mnenje. Kakor po-ročajo listi, je večina socialistov mnenja, da ne kaže drugega, nego podpisati. Središče je s štiripetinsko večino za podpis s pridržkom, da se odklonita odgovornost in pa izročitev političnih in vojaških glavarjev, in z izjavo, da so gospodarski pogoji nesprejemljivi. Osrednji svet socialistov se je izjavil za podpis pogod-be, a ljudska stranka proti.

Iz Italije.

MINISTRSKA KRIZA V ITALIJI.

Splošna desorientacija.

RIM, 19. »Era Nuova« Kakor je pač umevno, je po glasovanju, ki je bilo neugodno za vlado, mi-nistrstvo naznanilo svoj odstop.

Orlando padec je presenečil, ker se je zdelo, da si je vlada gotova večine. V resnici pa je dobila zase le nekoliko razpršenih glasov, ker so glos-vovali proti njej vse skupine: socialisti, demokrate, neodvisni socialisti, republikanci, radikalci, libe-ralni demokrate, zvezovci, katoličani. Posebej je treba poudariti, da je proti vladi glasoval tudi bivši ministrski predsednik Salandra in državni podtajnik za odrasle deželo, Pietrioni.

Za nasledstvo ni torej nikakršnega migljaja. Post. Nitti se je skušal sam določiti, toda glos-vovalje struje, ki je proti njemu, z njim vred, je izklin-čilo to osebo poudobno. Tu smatrajo Nitti zaradi njegove popustljivosti v Parizu za bolj nevarnega kot Orlando samega. Vendar pa se govori o mož-nosti kombinacije Nitti-Tittoni s kakim očeletnim socialistnim demokratom.

V celoti se more pomen glasovanja tolmačiti kot obzoboda smoti, ki so se začele v Parizu, kot obžalovanje, da se v notranji politiki po vojni ni storilo dovolj za obnovo izcrpani moči naroda.

Zaradi nenormalnega parlamentarnega potoža-ja, ki je nastal v Italiji, je italijansko odposlanstvo na mirovni konferenci brez avtorizacije. Potrebno je torej, da se kriza reši kar najhitreje.

Toda kriza se je še bolj zapletla vsled nadaljnih zborničnih glasovanj o Turatijevem predlogu o volilni reformi, katerega so pritrili zvezovci, ka-toličani in druge skupine. Zbornica je z veliko ve-čino, v kateri so bili tudi glasovi Salandre, Giolitti-ja, desnice in levice, je odklonila predloženi pred-log poslanca Alessia, ki je smatral za neustavno,

jo je spominjalo na nje poklice, je je podajala tudi znak ekscentričnosti.

Ko se je povračala v vojničene sobane, ni bilo niti ene dame, ki bi ji ne bila ponudila roke. Ista kneginja R., najhohoteja in najglas-vokeja lepota rimska, se je približala in ji je na ljubeznjiv način nudila kito rož, ki jo je dr-žala v roki.

Jaz se vam divim — je rekla lepa Rimljan-ka, uprli pogled v bistro oko pevke. In takoj na to:

Ali niste utrujeni — ponudil ji cvetje. Jaz potivam, kadar pevam — je odgovorila Bianca, ter je približala rožo k obrazu.

Čudno! — mislila sem, da sta glasovir in tesni salonski krog v zapreko...

Ne, kneginja! — Na odru živim — pri gla-sovirju sanjam!

O čem more sanjati slavna umetnica? — je vprašala domatica, ki se je približala in čula zadnje Biankine besede.

O čemer sanja zadnja ženica iz ljudstva — je odvrnila Bianca ter pogledala raztresena v daljino.

O sreči? — je rekla vojvodinja, stisnivši Biankino roko. Morda! — je šepnila Bianca.

da bi se razpravljalo predlog o volilni reformi. S tem glasovanjem je zbornica ugotovila svojo zaka-nodajno pravico, katero more izvršiti tudi brez prisotnosti vlade. Ta sklep je zgodovinskega po-mena v italijanskem parlamentarnem življenju. V nadaljnjem glasovanju pa je zbornica sprejela od-goditveni Sacchijev predlog, smatrajoč za neopor-tuno, da bi se razpravljalo o volilni reformi v od-sotnosti vlade.

V celoti je torej položaj zamotan in brez smer-nice. Edno, kar je jasnega, je pač obsodba delova-nja italijanskih odposlancev v Parizu, ki je spravi-lo v nevarnost usodo Reke.

Sprejeli pri kralju.

RIM, 20. Danes dopoldne je kralj sprejel sena-tovega predsednika Bonasia, zborničnega pred-sednika Marcoro ter poslanca Giolitti-ja in Boselli-ja. Popoldne je sprejel potem poslance Salandra, Luzatti-ja, Pantana, Benzilaja, Nitti-ja in Bissolatti-ja.

Po državi vse mirno.

RIM, 20. »Lavoratore« Po državi je vse-povsod mirno, kakor da bi ljudstvu ne bilo mar krize. Samo v Milanu in Rimu uprizorjajo majhne skupne interventistov zmedene in nasprotujoče si demonstracije. Radujejo se vsled krize, toda ob-žalujejo edino rešitev, ki more priti, in se je boje.

Niti bodoči ministrski predsednik?

RIM, 21. Sredič je Orlando imel razgovor z Nitti-je-m, da ga očiščeno obvesti o dnevnih dogodkih in kraljevih posvetovanjih. Nato je prišel k Nitti-ju general Cittadini, kraljev pobočnik. Danes dobi najbrž Nitti nalogo, da sestavi ministrstvo, kar se boje zgotji še danes. Nitti upa, da je sestavi do več-čera. Imenujejo se naslednja imena novih mi-nistrov: Schanzer, Mortaro, Bonomi, Pantano, Fac-ča, Falcioni, Sacchi, Bianchi. Nitič q desnice in iz nacionalne zveze.

RIM, 21. »Lavoratore« Potrjuje se, da se kri-za reši na imena Nitti-Tittoni-Luzzatti, z izklju-čenjem nacionalističnih življenj. Nacionalna zveza (fascio nazionale) je zelo razburkana in kaže na-mene silovitega upora. Socialnodemokratska sku-pina je izjavila, da ne smatra sedanje krize za vladno, temveč vladavinsko krizo, ter se obrača na proletarijat s pozivom, da naj mirno in ne-ustrašeno opazuje dogodke, pripravljen, da podpi-še parlamentarno skupino, ki je pripravljen braniti pravice proletarijata.

Novo ministrstvo.

RIM, 21. Neuradno se poroča, da bo sestav-ljeno naslednje ministrstvo: predsedništvo in notranje stvari Nitti, zakladni minister Giolittijanec Tedesco, kolonije Giolittijanec Schanzer, voja general Alberici, morarica senator Di Lorenzo, finance Ugo Ancona, jav-na dela Pantano, nauk Torre, pošta in brzo-jav Chimienti, delo in trgovina Ferraris.

Predvem mankate ministrstvu za zunanje stvari in pa prehrano.

Francoski glasovi o Orlandovemu odstopu.

PARIZ, 21. »Temps« piše o padcu italijanskega kabineta, ter spominja na oktober 1917, ko je Or-lando nastopil svojo kariero. Piše, da je od tedaj vedno gledal, da ohrani zavezništva in da reši sporazumno z vsemi italijansko vprašanje. »Ce niso glavne točke tega vprašanja še rešene, piše »Temps«, ni to Orlandova krivda. »Temps« očita svetni četvorci, da ni znal reševati vprašanja srednje Evrope, ter pravi, da se je preveč žrtvo-val nacionalistični metafiziki, a da ni predvsem upošteval praktične strani tega vprašanja in po-zitivnih interesov naroda, kateri se je hotel usta-noviti in povečati. S tem, da je Orlando zahteval, naj se o zunanji politiki razpravlja v tajni seji, je dokazal, da se hoče držati zavezništva; imel pa je proti sebi vse tiste, ki so radi demokratskih in drugih vzrokov zahtevali javno poročilo. Radi tega plemenitega čina je Orlando padel. (Vsak čin ima svoj vzrok, vsak ukrep svoj povod. Dejstvo je, da je Orlando moral podati svojo demisijo, kakšen povod je našel, je pač postranska stvar. Če se Orlando tolaži s tem, da je pokazal svojo »pleme-nitost«, mu pač vsak to veselje prav raz privoščil. Op. ured.)

IZ RUSIJE.

Boj proti boljševikom.

LONDON, 21. Neko poročilo agencije Reuter poroča: Boljševiki so izpraznili Vins, a Litvinci se baje nahajajo 40 milj pred mestom.

Ceto južnorusskih prostovoljcev so imele v svo-jih ofenzivah dobre uspehe. Prostovoljci so zavzeli Donskians, zapadno od Maropola, a v bakmuškem okraju so prodrli proti zapadu. V doneškem pod-ročju so prostovoljci zopet zavzeli Lugansk; boljševiki so se umaknili okoli 40 milj severno od mesta. Proti zapadu se je donskim kazakom po-srečilo vzpostaviti zvezo s svojimi rojaki, ki so se okoli srednjega Dona uprli proti boljševiškimu jermu. Prešli so reko Don na 60 milj dolgi črti ju-zozapadno od Bovučarja ter so prodrli okoli 40 do 50 milj odstran reke. Od te točke sega njihova fronta do severozapadno od Caričina. Boljševiki priznavajo, da so bili potisnjeni do 5 milj od Ca-ričina.

Križarka »Oleg« potopljena.

LONDON, 21. Neki boljševiški brzojav pravi, da je neki angleški podvodni čoln potopil 18. t. m. križarko »Oleg« blizu talonchinskega zaliva.

II.

Ste-li kedaj opazovali morje ob tihem vre-menu, ko plima pljuska ob breg in se opri-melje črnege roba petin? Tedaj se pojavljajo na obalni površini značni mehurci, v katerih se igrajo barve mavrice kot na kroglicah od mila. Tiho valovanje jih razširja daleč ob o-bali ter jih raznaša proti gladini, kjer za hip zablestevajo v solncu kot biseri iz murskega stekla, pak razpokoajo in izginjajo, ostavljajoč komaj kapljico pene na neizmernosti. Cesto sem, pripogben v ribiški ladijci, z otroško ra-dovednostjo motril to potovanje vojske me-hurčičev. Pozorneje gledajoč enega od njih, ki se je-zibal kot prazna steklenica, sem opa-žal vendar neko samostalno, lastno gibanje v tem vseobčem potovanju. Neka notranja sila je odtisnila ta mehurčič od drugih in ga pahnla dalje skozi ta silni vrvež. Potoval je komaj vidljivim gibanjem kakor da ga notranji nagon vleče daleč od ostalih. Stokrat se je zaustavil v klopec manjih mehurčičev, zaostajal za drugimi, se izdobil; — krhka kristalna lupina je potovala neposkodovana, dokler se ni tam daleč združila z drugim tih tisočev mehur-cev. Oba sta si pohitela naproti, se zaustavila za hip nepremična, pa — malen droben pra-

Agencija Reuter dementira to vest, ter pravi, da je križarka »Oleg« morda zadelo od kakšno ska-lo; na vsak način jo angleški podvodni čoln ni po-topil.

Boj za Kronstadt.

LONDON, 20. »Matinov« poseben poročevalec v Helsinkforsu piše, da predstoji padec Kronstadta in da je samo oklopnica »Petrovavlosk« ostala zvesta. Živahno topovsko streljanje, ki se sliši od Carkegoja Sela, dokazuje, da se širi letetska vsta-ja proti boljševikom.

4000 ruskih vojakov je prišlo, da se vdajo; vlekli so za seboj na vrvi nekega narodnega ko-misarja.

Po ofenzivi v drugi polovici meseca majnika so »belci« napredovali 80 km proti Petrogradu. Padec Kronstadta omogoči v malo dneh padec Petrograda.

Po ofenzivi v drugi polovici meseca majnika so »belci« napredovali 80 km proti Petrogradu. Padec Kronstadta omogoči v malo dneh padec Petrograda.

Po ofenzivi v drugi polovici meseca majnika so »belci« napredovali 80 km proti Petrogradu. Padec Kronstadta omogoči v malo dneh padec Petrograda.

Po ofenzivi v drugi polovici meseca majnika so »belci« napredovali 80 km proti Petrogradu. Padec Kronstadta omogoči v malo dneh padec Petrograda.

Po ofenzivi v drugi polovici meseca majnika so »belci« napredovali 80 km proti Petrogradu. Padec Kronstadta omogoči v malo dneh padec Petrograda.

Po ofenzivi v drugi polovici meseca majnika so »belci« napredovali 80 km proti Petrogradu. Padec Kronstadta omogoči v malo dneh padec Petrograda.

Po ofenzivi v drugi polovici meseca majnika so »belci« napredovali 80 km proti Petrogradu. Padec Kronstadta omogoči v malo dneh padec Petrograda.

Po ofenzivi v drugi polovici meseca majnika so »belci« napredovali 80 km proti Petrogradu. Padec Kronstadta omogoči v malo dneh padec Petrograda.

Po ofenzivi v drugi polovici meseca majnika so »belci« napredovali 80 km proti Petrogradu. Padec Kronstadta omogoči v malo dneh padec Petrograda.

Po ofenzivi v drugi polovici meseca majnika so »belci« napredovali 80 km proti Petrogradu. Padec Kronstadta omogoči v malo dneh padec Petrograda.

Po ofenzivi v drugi polovici meseca majnika so »belci« napredovali 80 km proti Petrogradu. Padec Kronstadta omogoči v malo dneh padec Petrograda.

Po ofenzivi v drugi polovici meseca majnika so »belci« napredovali 80 km proti Petrogradu. Padec Kronstadta omogoči v malo dneh padec Petrograda.

Po ofenzivi v drugi polovici meseca majnika so »belci« napredovali 80 km proti Petrogradu. Padec Kronstadta omogoči v malo dneh padec Petrograda.

Po ofenzivi v drugi polovici meseca majnika so »belci« napredovali 80 km proti Petrogradu. Padec Kronstadta omogoči v malo dneh padec Petrograda.

Po ofenzivi v drugi polovici meseca majnika so »belci« napredovali 80 km proti Petrogradu. Padec Kronstadta omogoči v malo dneh padec Petrograda.

Po ofenzivi v drugi polovici meseca majnika so »belci« napredovali 80 km proti Petrogradu. Padec Kronstadta omogoči v malo dneh padec Petrograda.

Po ofenzivi v drugi polovici meseca majnika so »belci« napredovali 80 km proti Petrogradu. Padec Kronstadta omogoči v malo dneh padec Petrograda.

Po ofenzivi v drugi polovici meseca majnika so »belci« napredovali 80 km proti Petrogradu. Padec Kronstadta omogoči v malo dneh padec Petrograda.

Po ofenzivi v drugi polovici meseca majnika so »belci« napredovali 80 km proti Petrogradu. Padec Kronstadta omogoči v malo dneh padec Petrograda.

Po ofenzivi v drugi polovici meseca majnika so »belci« napredovali 80 km proti Petrogradu. Padec Kronstadta omogoči v malo dneh padec Petrograda.

Po ofenzivi v drugi polovici meseca majnika so »belci« napredovali 80 km proti Petrogradu. Padec Kronstadta omogoči v malo dneh padec Petrograda.

Po ofenzivi v drugi polovici meseca majnika so »belci« napredovali 80 km proti Petrogradu. Padec Kronstadta omogoči v malo dneh padec Petrograda.

Po ofenzivi v drugi polovici meseca majnika so »belci« napredovali 80 km proti Petrogradu. Padec Kronstadta omogoči v malo dneh padec Petrograda.

Po ofenzivi v drugi polovici meseca majnika so »belci« napredovali 80 km proti Petrogradu. Padec Kronstadta omogoči v malo dneh padec Petrograda.

Po ofenzivi v drugi polovici meseca majnika so »belci« napredovali 80 km proti Petrogradu. Padec Kronstadta omogoči v malo dneh padec Petrograda.

Po ofenzivi v drugi polovici meseca majnika so »belci« napredovali 80 km proti Petrogradu. Padec Kronstadta omogoči v malo dneh padec Petrograda.

Po ofenzivi v drugi polovici meseca majnika so »belci« napredovali 80 km proti Petrogradu. Padec Kronstadta omogoči v malo dneh padec Petrograda.

Po ofenzivi v drugi polovici meseca majnika so »belci« napredovali 80 km proti Petrogradu. Padec Kronstadta omogoči v malo dneh padec Petrograda.

Po ofenzivi v drugi polovici meseca majnika so »belci« napredovali 80 km proti Petrogradu. Padec Kronstadta omogoči v malo dneh padec Petrograda.

Po ofenzivi v drugi polovici meseca majnika so »belci« napredovali 80 km proti Petrogradu. Padec Kronstadta omogoči v malo dneh padec Petrogr

deli to in zato je Kras ob nedeljah mrgolel izletnikov vseh narodov in jezikov, ki so imeli v našem Trstu svoje zastopnike.

Vojna je sicer izpremenila marsikaj tudi na našem Krasu. Razmere namreč, ne pa Kraševca! To je v resnici zlat rod. Vztrajen, vreden, bister — saj pravijo, da v vsakem kraškem kmetu tiči pol filozofa — zaveden in značajan je. V resnici izgleden. Vedno je imel svoje posebno življenje, tudi politično. Ali vendar — ali pravzaprav: ravno zato je bil včasih predmetom podtikanih, ali zlobnih dovtipov. Niso ga poznali. Bilo je celo časov, ko so očitali Kraševcu: servilnost, pomanjkanje zavednosti in politične samostojnosti! Če si prišel, ko so se vršile volitve po starem redu — potem volilnih mož — h kakemu takemu veljaku v kaki vasi, ter si ga vprašal: Nu, kako boste volili? ti je bil odgovor: Nič ne vemo še, nisimo se še dogovorili z — gospodom Rajmundom! Iz tega so sklepali ljudje, da Kraševcu nima samostojnega mnenja, da se slepo pokori »mogotcu«. Ali kako daleč je šla taka sodba mimo resnice! Kraševac je pač pameten, praktičen človek: išče rad sveta pri ljudeh, o katerih ve, da znajo pogoditi pravo. Dogovorili so se, ne pa slepo podredili. Zdelo se bo nazadnjaško, nemoderno in nesodobno, a vendar je tako: v političnem življenju vendar ne gre brez činitelev, ki kažejo na prave poti. Ni to morda revolucionarno, ali — boljševisko, ali pametno in koristno je.

Se nekaj drugega se je rado dogajalo ob volitvah na našem Krasu, kar je dajalo povoda za dovtipe in tudi zasmehovanja. Volitev se je vršila v Sežani. Recimo, da je bilo sto volilnih mož, razcepljenih v dve stranki. En kandidat je dobil 60, drugi 40 glasov. Na obedi pri Mohorčiču pa so se čisto sešli — vsi! To je bil za mnoge znak nezavednosti in neznanja na strani tistih, ki niso zmagali. In vendar je bilo drugače. Po mojem mnenju so ti Kraševci kazali na smer, v kateri bi se morali povsod gibati politični in strankarski boji: boj je izvojevan in ostajamo — osebni prijatelji! Če bi bilo povsod tako, ne bi politični in strankarski boji zastupljali — ampak bistrili bi in oplojali naše delovanje in snovanje!

Eh da: rod na Krasu je bister rod. Zato se jaz tako rad vračam k njemu. Kraševac ve, n. pr., da ni vsakdo za vse! Tudi ne za javno vodstvo. O tem je nekdo poučil rajni Rajmund svoj sorodnik Evfemijo, poštarico v Sežani. Po svojem duševnem razpoloženju je bila ta prava antiteza Rajmunda. On veder, vedno razpoložen za kako dobrodušno porednost, dovtipnež, a tudi neprijeten, če mu je bilo kakšne stvari preveč. Ona — dasi sicer dobra — pa nervozna, nestrpna, občutljiva. To sta bila temperameta, ki nista nikoli dobro izhajala drug z drugim. Sedaj pa sedaj sta se prekljala. On se je smejal, ona se je srdila. Kot tako so jo poznali in — občutili vsi, ki so imeli posla z njo. Ravno zato pa so ji radi ponagajali tako ali tako. Tako je bila v boju tudi s Sežanci. Ni se čutila več varno in vložila je — seveda nemško, so bili taki časi — v okrajni glavar je bil Hähnel, če se ne motim — na okrajno glavarstvo proročno, da bi ji dovolili nositi revolver v osebno varnost. Okrajno glavarstvo je poslalo prošnjo županstvu v poročanje. Župan Rajmund, sorodnik prostilevke, je stvar rešil tako-le: Das Ansuchen des Fräulein Mahorčič ist vollkommen gerechtfertigt. Sinte-malen aber das Fräulein Mahorčič mit der Feuerwaffe nicht umzugehen weiss, beantragt das gefertigte Gemeindegemeindeamt, dem Fräulein Mahorčič das Tragen eines — Seitengewehrs zu bewilligen! — Prošnja gospiče Mahorčičeve je popolnoma upravičena. Ker pa gospičica ne bi znala rabiti revolverja, predlaga županstvo, naj se ji dovoli, da bo nosila — sabljo ob boku! — Smejal se je Rajmund, smejala so se na okrajnem glavarstvu, smejala se je Sežana, razum — gospičice Evfemije. Pravijo, da te porednosti ni odpustila Rajmundu do njega zadnjih dni.

Malo poredno je bilo res, ali pametno vendar-le. Vse ni za vse in vsakega. Živa priča za to nam je sedanja mirova konferenca v Parizu. Koliko jih je tam zbranih, da bi pomagali na gradbi velikega in varnega doma — miru in pravice za vse narode! A koliko jih je v resnici — »za to«? Ali ne znajo, ali nečejo...! Zgradba noče v vis, ker se graditelji na stavbišču pehaajo med seboj in odriavajo od sebe drug drugega, kar si hoče vsak že sedaj zagotoviti najbolj prostor v zgradbi, ki je — še ni! In jaz se prav v resnici bojim, da je tudi ne bo, če narodi — ti aspiranti na bodoči dom — ne pošljejo hitro na stavbišče... drugih graditeljev!

Kar odložili naj bi revolver konference ter si obesili — sabljo pokoja v domači deželi! In hitro, hitro, ker nevarnost je velika, kajti revolver v nespretnih rokah se rad izproža in povzroča nesreče. A ravno revolver konference bi mogel položiti iskro pod pepel, ki bi pozneje ugnela zanetji nov velik svetoven požar. O — pokojni župan Rajmund v Sežani je bil moder mož in bi gotovo — ako bi sedaj živel — nespretnim graditeljem pravega miru s ogorčenjem zaklical tisti svoj običajni: Per meji...! In poslal bi nadnje svojega — Mezeta, da bi jih »odvedel« v kako deveto deželo, ki pa naj bi se ne pripustila k Zvezi narodov!

Govori se o »pogajanjih«. Prvi pogoji za uspešna pogajanja pa je menda ta, da se ljudje, ki se »pogajajo«, res hočejo pogajati, ne pa da hočejo uveljavljati svojo voljo...! V Italiji imajo popolno ministrsko krizo. Parlament je dal z ogramno večino razumeti gospodu Orlando, da tudi on ne razume več prav njegovega pogajanja v Parizu. Nikdo ne ve in tudi jaz ne morem vedeti da es, kakega mojstra pošlje Italija na gradbo v Parizu. Eno pa je gotovo: nezadovoljni so! Pri tem pa imajo to ugodnost, da so v tem veliki evropski družbi!

Porotno sodišče.

Uboj v Puli.

Včeraj zjutra se je nadaljevala razprava proti Hermannu Fuchsu, ki je obdolžen, da je v septembru m. l. ubil v Puli vdovo Marijo Peraz.

Sodišče je sprejelo predlog branitelja dr. Zemara, da se zaslišijo še druge priče.

Josip Gleria je izpovedal, da mu je bilo znano Fuchsovo razmerje s pokojnico. Spominja se tudi, da mu je Fuchsu enkrat, ko se je pokojnica že povrnila iz Zagreba, rekel: »Nikdar bi ne bil mislil, da mora ženska kaj taknega storiti.«

Ana Padovan je videla pokojnico, ko je umirala, in Facha, ki je bratko Fuchsu in Fuchsu ženo in svojo otroka. Cesar Giulizzi je poznal Fucha še deli časa. Priporočeval da mu je tudi, da namirava pokojnico poročiti. Ko ga je pa nekdo pozneje vprašal, kako gre z njegovo zaročenko, mu je odgovoril obupno, naj ga pusti, ker da je izgubil ženo in da je uničen. Nato je pričel slaviti branitelj nekaj vprašanih, toda, ker so bili odgovori zmedeni, je državni pravnik predlagal, naj jo izpravi preiskovalni sodnik. Nato so se čitali razni procesni spisi. Razprava se je odložila na popoldne.

Popoldanska razprava.

Drž. pravnik, dr. Zunin, je opisoval obtožena kot zlobnega in brezsrčnega človeka. Rekel je, da je ubojstvo bilo skrbno pripravljeno. Izključeno je, da je obtožene naredil zločin v času, ko se mu je um stemnil. Zahteval je, da obvelja prvotna obtožnica glede uboja.

Branitelj dr. Zemara, je govoril o Mubezenski psihologiji in je iznašel vse dokaz, ki so v prilog obtoženci. Rekel je tudi, da ni izključeno, da ni bil obtožene pri čisti pameti, ki je izvršil svoj čin. Zahteval je, da se obtožene oprosti.

Obsodba.

Porotniki so zankali, da gre za umor, s 7 glasovi proti 5, a pridržili, da gre za uboj, z 11 proti 1. Sodišče je obsodilo Fucha na 4 leta zapora. Branitelj je uveljavil ničnostno pritožbo.

Sodni dvor: preds. svetnik Peresč. Sodniki: dr. Ganeblich in baron Farfoglia, državni pravnik: dr. Zunin. Branitelj: dr. Zemara.

Darovi.

— Ga. Tomažič daruje 8 L ženski podr. CMD.

Razne vesti.

Dragocena drevesa. Pri nas vrbo kaj malo cenimo. Sinji nam sicer za pletanje, ogled neke vrste je prav dobro za risanje, tudi za smodnik, rabeno to v uslužarstvu, barvarstvu in drugje, a splošno je prav malo. Da pa tudi vrbovo drevo lahko da veliko dobička, vidimo iz sledečega. V Bešku na Angleskem so nedavno posekali vrbo, ki je imela večji visoko nad zemljo še skoro šest metrov oboda, bila je pa stara samo 55 let. Trgovci s kriketnimi palicami, ki jo je kupil, je napravil iz nje ravno 1180 takih palic. Vzemimo ceno palice samo dve kroni in pol, znese to še skoro tri tisoče kron. Stroške za napravo je pa poravnal iz skupščina za skorjo, veje in drobnjavo, ker je za palice uporabljal le debla. — Hrastov les pred vojsko ni imel iste cene kakor včasih, ko so ga mnogi uporabljali za gradnjo ladij. Vendar pa drago in brezhibno debla tudi sedaj še zvrže precejšnjo svoto. Hrast s povprečnim obsegom sedmih metrov in 400 centov teže so prodali neki tovarni pohištva za 2400 kron. Cene so vse predvoje. Veliko dragocenejše kakor to drevo je bil neki drevesni velikan v Kalforniji. Premer — ne obseg — je meril devet metrov in mogli so to drevo posekati le na ta način, da so ga navrtali z velikimi jeklenimi svedri. Pet mož je delalo pri tem 24 dni. Zaganalo je pa dalo debla 520.000 čevljev enozelenega alea in je prineslo brez skorje in veje 50.000 kron. To je morebiti največja svota, ki jo je kdo plačal za les za praktične namene. Neprimerno večje so pa svote, ki so jih plačali za drevesa, kolih les so vporabljali izključno za kano. To so predvsem mahagoni, več vrst orehov, neki bor itd. Najbolji orehov les dale neko črno drevo v Ameriki. Kakšne bajne cene tikijskih včasih v takem debilu, nam pove tale slučaj. Kmet v Tennessee v Ameriki je prodal več takih orehovih dreves nekemu trgovcu. Za posebno grčasto staro drevo, ki ga kmet začetkom sploh ponudil ni, ker se mu je zdel le preveč grd in neuporaben, je ponudil trgovcu 600 kron. Ta ponudba za debla, ki ni bilo niti ravno in je imelo vse polno vej, je kmeta osupnilo, in ko mu je trgovec ponudil še enkrat toliko, je rekel, da ga sploh ne prodaj, dokler ne bo vprašal kakšnega strokovnjaka za svet. Ta je cenil drevo na 3600 kron in za to svoto ga je kmet prodal. Drevo so posekali, ga prepeljali v New York in am ga je kupil neki tovarnar furnirja za nezasišano ceno 72.000 kron. Pa je napravil pri tem tudi tovarnar velikansk dobiček, kajti les je bil kakor palaš za furnirja, ki ga je izdelal iz drevesa, so dosegle velikansko ceno 300.000 kron. Torej nad četrtino milijona. To bi bil kmet gledal, če bi bil slišal, kaj se godi z njegovim preči zaničevanim lesom.

Juljanka Kuntar

Karel Sosič

trgovca

danes poročena.

Trst-Opčine-Prem, 22. junija 1919.

Marija Kobler

Anton Sosič

trgovca

danes poročena.

Trst-Herpelje, 22. junija 1919.

Poslano*)

IZJAVA.

Podpisana preključem vse žalitve, ki sem jih izrekla napram Eli Susterski iz Trnovega in izjavljam, da so neresnične.

I. Milostnik

iz lirske Bistrice.

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo le toliko, kolikor mu veleva zakon.

ŽIVNOSTENSKA BANKA

PODRUŽNICA V TRSTU

Ulica Ponterosso vogal ul. Nuova. — Lastna palača.

Dejniška glavica K 120.000.000. — Rez. zaklad K 41.500.000

Izvršuje kolateralno vse bančne in menjalnične transakcije.

Uradne ure od 9 dop. do 1 popoldne

MALI OGLASI

se računajo po 10 stot. beseda. Najmanjša pristojbina L 1.—. Debele črke 20 stot. beseda. Najmanjša pristojbina L 2.—.

PRODAM kozo za 350 lir. Pendice di Scorcio 594.

3805

STEDILNIKE, zelo dobre, nove in rabljene, prodaja kovaška delavnica Kovska, ul. Ferreria 31.

3806

KOZA in kozica se prodaste ul. Romagna 26, pri-
tišče.

3807

ISCENJE trojaškega pomočnika ali pomočnice. Kro-
jačnica Adolf Mihnič, Barkovlje, obreže 132.

3804

PRODAM radi preselivne mizno kozo dobre pa-
sme, Vetta di Scorcio 551.

3808

ZAMENJAM 1000 kron po 2 kron, neizgotsane, za
lire. Ponudbe na ins. odd. Edinosti.

3809

PRODA se možna kozo, ameriške pasme, s
3-4 litrov mleka Barkovlje, Kontovelska ce-
sta 776.

3803

DOBRA naravna bela in črna kava in mleko se
pije samo v kavarni ulica Bosco 10.

3810

ZA PISARNO in skladišče iščem gospodično po-
štene slovenske ali hrvaške družine. Zahteva se
znanje slovenskega, italijanskega in po mo-
žnosti nemškega jezika. Pismeno ponudbe pod
Praktikantinja na ins. odd. Ed. (P 199)

POMISTVO. Ker preskrbljenim poskočevanje de-
žele, kupim raznovrstno rabljeno pohištvo v
vsaki množini, kakor tudi volno, žimo, knjižniško
opravo in drugo. Pisati ali vprašati: Molinari
Tomaž, ul. Makanton 7, H.

3808

UCENCA IN UCENKO 14 do 15 let stara sprejme
v trgovino z mešanin blagom Ivan Zelen v Se-
nožeh.

VINO ČRNO IN BELO 12% stopinj po 2.45 Lir.
Zaloga, S. Giacomo in Monte 7.

3298

MEBLIRANO sobo se odda v ul. Solitario 16, IV.

3799

PRALNICA sprejme perilo gostilni in drugih, po-
strelja hitro, po zmernih cenah. Naslov na ins.
odd. Edinosti.

3795

PRODAJAM ali dajem v najem bišo na deželi pri
Trstu, gostilno in prodajalno in vse gospodarske
potrebnosti. Cena po dogovoru. Naslov pove ins.
odd. Edinosti pod števil. P 134.

(P 134)

FOTOGRAF A. JERKIČ. Trst, ul. delle Poste št.
10, Gorica, Corso št. 36 na dvorišču. P 1233

ZA UČENJE KLAVIRJA. Diplomirana klavirska
učiteljica poučuje v klavirju po metodi konser-
vatorija. Naslov pove inseratni oddelček Edinosti
pod števil. B 121.

IZKUŠENA babica sprejema noseče na dom. Ul.
Chiozza 50, levo.

3802

HRASTOV gozd na Krasu, 16.000 qm, 5 minut od
postaje, blizu vodovod, primerno za vilo, je na
prodati. Naslov pove ins. odd. Edinosti.

3768

URAR sprejema popravila ur vseh vrst. Delo
točno, cene zmerno. Velkavrh, ul. Tigor 5. III.

3791

SLOVENSKO-ITALIJANSKO SLOVNIKO prodaja
Stoka, Schimpf, knjižarna za sv. Antonom in
vrtar Narodnega doma.

3791

Podpisani naznanjam vsem posestnikom krav, da imam za
pleme „BIKA“ švičarskega plemena. Aleksander Furlan, Greta št. 386.

Tvrška Race & drug, Trst, telef. št. 24-95

trg Venezia ex Giuseppina 1, Riva Grumula 2

priporoča svojim cenjenim odjemalcem v mestu in na deželi svojo ve-
liko zalogo prvovrstnih istrskih, italijantkih in dalmatinskih črnih in
belih vin po najnižjih cenah. Obenem priporoča svojim cenj. odjemalcem
na deželi svoji podružnici pri g. Marku Znidaršiču v Sežani in pri
g. Martinu Cebolinu na Kozini, ki ste preskrbljeni z najboljšimi vini.

Dobroznana tvrška

J. PARČINA v Trstu, ul. Torrebianca 20, telefon 29-53

ima svoje skladišče vedno preskrbljeno z najfinejšimi vini po ceni, da uniči vsako konkurenco.

Posebno glasovito vino CHIANTI

od najboljših italijanskih tvrdk, katero tvrška prodaja vsak teden na vagone in vagone, je
privabilo tvrdki tako veliko število novih odjemalcev, da večkrat ni v stanu, da izvrši dnev-
ne naročbe ki jih prejema.

Tvrška ima tudi veliko izbero vsakovrstnih likerjev, kakor konjak in fino žganje in
fina desertna vina-šampanjec in peneči Asti.

Kupujem prizmatične
daljnogleda
OPTIK — HIRSCH
ulica Mazzini števil. 36 (ex Nuova)

Danes, 22. junija, se priredi

Javen ples na Trsteniku

v bližini gostilne Bolle.

K obilni udeležbi vabi mladina.

Modistka MARIJA SLANOVIC v Gorici

se je preselila iz ul. Seminario 4

v ulico sv. Antona števil. 13, I. nadstropje

in se priporoča za nadaljno naklonjenost.

H I Š A

kjer se nahaja dobro ldoča gostilna, se
proda radi odhoda z gostilniško konce-
sijo in vso pripadajočo opravo. V pla-
čilo se sprejme lire ali krone.

Naslov pove inseratni oddelček Edinosti.

3808

Plesna zabava

se bo vršila danes v Škorklji v

gostilni Pangos št. 197 na prostem

in na podu od 16.30 naprej. Igrala

bo škorkljanska godba.

3808

Zaloga manufakturnega blaga

na debelo in drobno

Gentili & Križmančič

Trst, ul. Nuova 38, vogal ul. S. Lazzaro

3808

Vsaki dan novi dohodi.

3808

Za večje posetnike in gostilničarje!

Izvrstan šinjerski jabotnik, krasna

pljuča za poletje, po 30 stotink

liter se prodaja v hotelu Balkan.

Trst - ulica Geppa števil. 23 - Trst.

3808

Novo skladišče.

Veliko skladišče klubov dežnikov, belih

in pisanih srajc, platna, žepnih robcov,

: : moških nogavic itd. itd. : :

R. CUVENEL, Trst, Corso števil. 28

(B 121)

: Cene zmerno. Postrežba točna. : :

Narodna trgovina. — Narodna trgovina.

3802

Javen ples

se priredi danes v gostilni pri Ti-

rolcu pri S. M. M. Zgor. št. 77.

K obilni udeležbi vabi mladina.

3791

KREDITNI ZAVOD
za trgovino in obrt
Piazza Nuova 2 - TRST - Piazza Nuova 2

Obavlja vse v bančno stroko spada-
joče posle. Daje v najem varnostne
jeklene celice (Safe) v svojem oklop-
nem zakladu pod najboljšimi pogoji.

Uradne ure za blagajno od 9 do 13.

Za varnostne celice od 9-13 in od 15-17.

Riunione Adriatica di Sicurtà v Trstu.

(Lastna palača). Ustanovljena leta 1838.

Zavarov. proti škodi, povzročeni po ognju, strelj-
ni eksplozijah. Zavarovanja steklenih plošč proti
razbitju. Zavarovanja proti tatvini z vtičnom. Za-
varovanja pošiljatev na morju in po suhem. Vi-
silijenska zavarovanja v najrazličnejših komina-
cijah. Dejniška glavica in rezerva dne 31. decem-
bra 1915 K 199.625.992/40. Stanje zavarovane
glavice na življenje (31. 12. 1915) K 516.406.849/—
Odkar obstoja družba, je bilo v vseh branah iz-
plačano na škodah K 872.453.443/85. Zastoparja v
vseh deželnih glavnih mestih in važnejših krajih.

Danes, 22. junija vsi v Pliskovico

kjer se bo vršila

VELIKA POLEZNA

VESELICA S PLESON.

Spored bogat. Svirala bo dobro-

znana godba s Proseka.

Začetek plesa ob 1 popoldne, za-

četek veselice ob 3. — Po veselici

se bo ples nadaljeval.

Krasno razsvetljena podze-

meljska dvorana nudi obisko-

valcem očarljiv užitek.

K ob

Pogreb mravelj. Da imajo mravlje najboljše ureno gospodarstvo, je znano. Da kaznujejo zločinca in jih tudi usmrtijo, to tudi vemo. Pa povejmo še kaj o pogrebnih. V zapiskih Linne-jeve družbe v Londonu beremo poročilo o jakem pogrebu. Počela je dama Hutton iz Sydneya v Avstraliji, udeležila je pogreb na lastne oči. Slišala je nekega dne vpitje, vpij je njen štiri leta star sin. Njegovo telo je bilo vse objedeno od rdečih mravelj, na kolenih gnezdo se je bil vsedel, ne da bi vedel zanj. Z njeno in njene dekle pomočjo so mravlje odstranili, kakih dvajset je bilo mrtvih na tleh. Ko bržle gospa po ure pozneje zbežet tja, vidi, da so mrtvci obdani od velikega števila živih. Videla je, da se bo nekaj zgodilo in radovedno je čakala, kaj bo. Štiri ali pet se jih je odstranilo od drugih in šle so na grč, na katerem je bilo veliko mravljine gnezdo. Grede notri in pridejo čez 5 minut zopet ven, sledijo jim druge. Vstopijo se v vrsto in letijo tja, kjer so ležali mrtvci. Dve mravlji gresta naprej in dvigneta truplo mrtve tovaršice, sledita dve drugi brez bremena, potem spet dve z mrtvo mravljo in tako naprej. Spreved šle nazadnje 40 parov. Procesija gre počasi naprej, začenjajo kakih dvesto mravelj, neredna četa. Od časa do časa sta se nosača zheblja bremen, nosila sta ga onadva, ki sta korakala za dalj. Tako so prišli, menjaje se, do nekega peska blizu morja. Spremislo je sedaj začelo kopati jame, v vsako so položili mrtvo mravljo. Potem so pa deželi spet naprej, dokler niso bili vsi grobovi zasuti. Šeprav je morabiti to slučaj, kjer so na prav svet način pokopali ljudske bratčice gnezda, vendar vemo, da imajo mravlje smiraj posebna pokopališča za svoje mrtvice. Opoznavali so to zlasti Angličani Cook, Lublock in Farren White. Posebno opazovanje Farrena Whitea so metodolajna. Bil je duhovnik in se je za pogrebne obrede prav res zanimal. Nekoč je stresel del gnezda navadne poljske mravlje v veliko stekleno posodo; delavci so seveda takoj začeli graditi nove hodnike in izbe. Ker so se pa najbrž preveč trudili, jih je več obažalo mrtvih na tleh; spravili so jih na vrh gnezda in tam na tla, kakor kake ponesrečence. Tam so obložili, ker je bilo nemogoče spraviti jih po gladkih steklenih stenah jame, vendar ven na prosto. Da bi jih pri dnu okrepčali in ker je mrtvih, da so mravlje lačne, je postavil Farren tri majhna z medom napolnjena korita iz papirja na površino gnezda. A niso planile na med, kakor to naredijo običajno, temveč porabile so korita za pokopališča in nosili so mrtvice notri. Po treh dneh je bilo v enem koritu 140 mrtvih, v drugih dveh pa po 180. Tako so delale tudi z vsako drugo posodo. Je je bilo mogoče, so splezale z mrtvico tudi po gladki steni navzgor, samo da so se ga znebile. Škoro gotovo poznajo mravlje prav dobro po njihovi vpliv gniločih mrtvic na zdravje drugih. Pač pa je, kakor pravi Farren, skrb za žive vendarle večja kakor strah pred mrtvimi. Nekega dne vidi delavci, ki je nesla mrtvo mravljo iz gnezda, da je mrtva. Položi breme na tla, da se za trenutek odpočije. Pogleda naokoli in vidi bubo, ležečo na tleh, ki si seveda ni znala pomagati naprej; najbrž so jo slučajno tam pozabili. Opazijo jo mravlje takoj; popusti mrtvica in nese bubo kar mogoče hitro v gnezdo nazaj. Mrtvi naj le počaka. Živi ima prav, tako si najbrž mislijo tudi mravlje.

Muzikantini falotje. Celo vsakega podjetja danes je napredek. Vsak clovek, bodisi rokodelca ali tovarnar, ki ima na stotine delavcev, so hoče v svoji stroki spopolniti, da s tem večjim uspehom premaga svoje tekmece. To stremjenje je doma v vseh plasteh in krogih zemljanskega prebivalstva, v posvetnih ravnanjih kakor v krogih falotov, pri teh morda še bolj. Ti faloti, ki se borijo proti pravici in proti postavljeni in si hočejo na vsak način prilastiti tuje imetje, uporabijo včasih uprav čudovita sredstva, da dosežejo svoj cilj. Tako so pred kratkim aretirali v Parizu tolpo zločincev, ki so vršili vlome v najelegantnejših delih mesta, ob zvokih trobne godbe. En del je stal pred hišami in godel krasne točke, drugi so pa plenili po praznih sobah, ker so bili vsi ljudje v oknih. Načelnik tolpe je bil Italijan Ferreri, preje godbeni dirigent v Napolju. Nalaj je celo vrsto dobrih glasbenikov, jih vtaknil v frak, jim nataknil belo ovratnico, pa so šli na delo, v najkrajnjem mestu. S svojim nastopom je vratarje večkrat pregovoril, da so spustili godbenike na vrt in jim ni bilo treba koncentrirati na cesti. To se mu je torej zmajal posrečilo, igrali so najboljšo komado, predvsem pa dolge, da so imeli tovariši dosti časa vse prav utateno preiskati. Po že poprej natančno določenem času je koncert prenehal, kapelnik se je poklonil in prejel darilo za uspešni užitek, večinoma izdatno izmerjeno. V treh mesecih je nakradla tolpa za več kot 70.000 kron — pred vojsko — dragocenosti itd., potem šele je spoznala policija sestav „podjetja“ in je napravila pozumunim godbenikom drug koncert. — Podobno je udeležila v Londonu neki Anglež, imenovan Bligh. — On sam je izvrstno igral glasovir, njegov najeti tovariš violino; vzela sta v družbo še tretjega, ki je nastopal kot sluga, a tudi v fraku. Prirejala sta zasebne koncerte, igrala v salonih, tovariš je pa med tem kradel dragulje, ure itd. Natančno sta godbenika opazovala tudi nakit navzoče gospode, premišljuje, če bi se pozneje še enkrat izplačalo priti sem, seveda ne z godali. Odloda sta pa potem s tretjim vred za vrati letnišnice.

Prilivalec. Da razumemo, omenimo, da ima beseda „stežak“ v raznih jezikih tudi pomen: bogat, imeniten, veljaven. V pomenu bogat jo pa rabimo tudi pri nas. Francoskemu kralju Henriku IV. ni znal nobeden od dvorjanov govoriti tako prilivno in ubudno, a duhovito obenem kar maršal Bassompierre. Nekega dne prideta z lova do reke Seine, ki je bila zamrznela. Da bi skrajšala pot, hoče iti Henrik kar čez reko. Bassompierre ga svari, lahko se zgodi nesreča. »A kaj tu se ni nič treba bati,« odvrne Henrik, »saj vidim, da so mi že drugi pred menoj čez.« — »Res je, gospod, a nobeden ni bil tako težek kakor ste Vi,« reče Bassompierre.

Borzna poročila.

Trst, 21. junija 1919

Borza malo boljša, dobri kupci, malo poslov.

Tečaj:	
Cosulich (Austroameričana)	670—690
Dalmatija (Parobr. dr.)	340—370
Geroljinh	1650—1700
Lloyd	1000—1100
Lussino	1650—1700
Martinioli	500—530
Navigazione Libera Triestina	1675—1775
Oceanica	520—540
Premuda	670—710
Tripcovlj	580—620
Assicurazioni Generali	16900—17100
Rimione Adriatica	3100—3200
Ampela	450—480
Cement Dalmatija	260—280
Cement Spalato	360—380
Čistilnica riža (Pilaturo riso)	380—420
Krka	865—375
Ladjeodnica v Tršču (Cantiero)	330—350
Tržaški Tramway	215—225
Tržaška tvornica olja (Oleificio Triest.)	700—730

Oglase in osmrtnice sprejema Inzeratni oddelek ul. Sv. Frančiška št. 20, pritrileje.

Grandi Magazzini Orler

TRST, CORSO V. E. III. ŠTEV. 16.

TELEFON ŠTEV. 24-24.

Zadnji veliki prihodi.

Oddelek damske mode:

Novgavice za gospe in otroke, obleke, bluže, halje, solnčniki, klobuki najnovejših modelov.

Oddelek za moško modo:

Kapalne obleke in priprave, velika izber pletenih srajc, fantazija.

Oddelek za svilenino:

„Duchesse Messalina“ za obleke v vseh barvah. Foulard fantazijo za obleke. Posebnost za krojače: svilnate podlage za moške obleke.

Oddelek za drobnino:

Velikanski izber čipek, trakov, ovratnikov, nakitov in pajčolanov za avtomobile.

Največja tvrdka v Julijski Benečiji
dobavlja vsakovrstno blago.

Na debelo. Na drobno.

PRIPOROČILNE TVORBE

TRGOVINA JESTVIN

via Genova (Campanile) 13. Zaloga: kava, olje, mila, sveč, sardin, kakava, čokolade, čaja i. t. d. Pristni Jamaika rum, konjak, vermouth, marzala, visnjavec ter raznovrstna vina, vse po zmerilnih cenah. Ivan Bidovec.

MEHANIČNA DELAVNICA.

Odlikovana livarna Osvaldella. Via Media 26. Izdelovanje in popravila strojev in motorjev. Pro-račun.

KNJIGOVJEZICA.

Pietro Pippan, Trst, ulica Valdivivo 19. Artistična vezava. Zepni koledarji lastnega izdelka. Vpisniki (registrirani) posebnega sistema. 201

MAJOLICNE PEČI IN ŠTEDILNIKI.

M. Zoppar, ul. S. Giovanni 6 in 12. Najboljša izdelovanja in najpopolnejša vrsta. Cene zmerne. 202

PAPIR.

Velika zaloga papirja za ovitke, papirnatih vreč, lasne tovarne. Valčki raznih barv in velikosti. Cene zmerne. Gastone Dollinar, Trst, Via dei Gelsi 16. 256

DAMSKA KROJAČNICA

A. Rieger, Trst, ulica Commerciale 3. Izdeluje vsakovrstne obleke po angleškem in francoskem kroju, plesne obleke, obleke za poroke, bluže za gledališče itd. Cene zmerne. Postrežba točna. 337

Zaloga manifakturnega blaga

na debelo in na drobno

vse po nizkih cenah.

Se priporoča svojim starim odjemalcem

ANDREJ ZAFRED

Trst, ulica San Lazzaro 8

ZALOGA UR IN ZLATARINE

na veliko izbero se vdobi pri
A. POVN v Trstu
TRG GARIBALDI (BARRIERA) 3.

Fotografski atelje Daguerre

Trst, Corso Štev. 30.

Razglednice v platnu. Specializirani: slike v barvah, fotokopije, Gabiet, vit, povračila, reprodukcije vsakevrste. Elektr. razsvetljava.

Trgovski učenec

s primerno šolsko izobrazbo, poštenih starišev, prijazne zunanosti, se sprejme v trgovino z manifakturnim blagom — Vinka Šketa v Ilirski Bistrici.

SLOVENC! Kdor želi kupiti hiše,

zemljišča itd., naj se pismeno ali

ustmeno zgleda pri posredovalcu

R. PEGANU, Matulje—Opatija.

VELIK JAVEN PLES

se bo vršil 3. avgusta v KRIŽU pri To-maju. Svira godba iz Sežane. K obilni udeležbi vabi mladina.

JOSIP STRUCKEL

Trst, vogal Via Nuova - S. Caterina. Velika izbera vsakovrstnega blaga za moške in ženske. — Blago za suknje, žamet, barbant, svile, etamin ter raznih predmetov za okras oblek. Vse po znižanih konkurenčnih cenah.

Trgovsko-obrtna zadruga

v Trstu

registrovana zadr. z neomejenim jamstvom ul. sv. Frančiška Asiškega 20, II. nad.

sprejema hranilne vloge od L 1 dalje.

Trgovcem otvarja tekoča čekovne račune. — Posoja hranilne pušice na dom. — Rentni davek plačuje iz svojega.

Daje posojila

po najugodnejših pogojih na vknjižbe, na osebno poročilo, na zastave vrednostnih listin.

Uradne ure vsak dan izvemši nedelj in praznikov od 8 do 1.

METLE iz rižnate slame

po L 1.20—1.60—2.— komad

Metle iz vrh za vrtove po 70 vin.

prodaja

tvrdka **RUGGERO GAMBEL**

Skladišče v Trstu, ul. P. L. Palestina št. 2 (vogal ul. Coroneo). Tel. 2403

PELLEGRINO CINCELLI

Trst - ulica Malcantoni 9 - Trst

(Hiša ustanovljena leta 1828.)

KOŽE in USNJE za ženske in moške.

Box in Chevreaux, lak, podlage in vsakovrstni predmeti za čevlje itd.

Vse po ugodnih cenah.

Postrežba točna.

CROATIA

Ustanovljena 1884 leta. — CENTRALA: Zagreb, v lastni palači, vogal Marovske in Preradovičeve ulice.

Podružnica v Trstu, ul. Lavatolo 1, II.

Ta zadruga prevzema pod ugodnimi pogoji sledeča zavarovanja: I. Proti požarnim škodam. 1. Zavarovanje zgradb (hiš, gospodarskih zgradb, tovarnen). 2. Zavarovanje premičnin (pohištva, prodajalniškega blaga, gospodarskih strojev itd.) 3. Zavarovanje poljskih pridelkov (žita, sena itd.) II. Zavarovanje steklenih šip. III. Na življenje. 1. Redna zavarovanja. a) Zavarovanje glavnice za slučaj doživljenja in smrti. b) Zavarovanje dote. c) življenske rente.

Eno najboljših PIV se toči v hotelu Balkan

Velika zaloga

italijanskega **OLJA** vseh vrst

po konkurenčnih cenah

v Trstu, ulica Commerciale št. 5 pri tvrdki

J. PIPAN & C.

Kovaška delavnica

Andrej Purič, Trst, ul. Media 6

Prevzema vsako delo kovaške stroke. Ima na prodaj več štedilnikov. Prevzema naročbe po meri. — Priporoča se slav. občinstvu.

PFaff

Stroj za šivanje in vezanje pravi nemški vzroci Seldel & Neumann in „Singer“ Gast & Gasser

Bogata zaloga vseh potrebščin. Tvrda ustanovljena l. 1878

Mehanizma delavnica za vsako popraviljanje. **FRANCESCO BEDNAR** Trst, ul. Campanile 19

Žveplo dvakrat rafinirano

po 100 lir za 100 kg pri odjemu originalnih vreč po 50 kg. Finejše vrste primerno dražje. Modra galica v originalnih vrečah po 230 lir za 100 kg prodaja

Alojz Gorjup — Prosek.

ZOBOZDRAVNIK

D. MRAČEK TRST

Corso 24, I. nadstropje

Ordinira od 9-12 dop. in od 3-6 pop.

Brezbolečno izdiranje zob, plimobiranje in umetni zobje

Pauletich & C.

Trst, ulica Commerciale 14. Telefon 832.

V veliki množini:

Italijanski krompir	po 60 stotink kg
Kranjski	90
Črno vino „Squinzano“ po L 3.12 kg, 14 stopinj	
„Gallipoli“	3.12 „ 14½
„Piemonti“	3.72 „ 12½
„Etna“	2.62 „ 13¼
Belo vipavsko namizno vino L 2.48 kg, 9½	
„sladko“ po	2.80 „ 9½
Žganje 51%	L 10.80 liter
Marsala I. 17½	5.50
Vermouth Cinzano	7.—
Istrska paradiznikova konzerva po L 2.50 kg	

ZLATARNICA G. PINO, TRST

se nahaja na Korzu št. 15 (bivša zlatarnica G. ZENKOVITZ & Figlio)

Velika izbera srebrnih in zlatih ur, ubanov, veržice itd.

Dr. FRANZUTTI

ZOBOZDRAVNIK v Trstu, ul. Gloachino Rossini št. 12, vogal ul. delle Poste.

Tehniški vodja A. Johnscher, dolgoletni asistent Dr. J. Čermaka. — Izdiranje zob brez bolečin. Plimobiranje. Umetni zobje.

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Trstu. Centrala v Ljubljani.

Podružnice: Celje, Celovce, Gorica, Sarajevo, Split. Delniška glavnica: K 15.000.000.—. Rezervni zakladi: K 3.600.000.—.

Obavlja vse v bančno stroko spadajoče posle. — Sprejema vloge v lirah na hranilne knjižice proti 3½% obrestovanju na žiro-račune proti 3% obrestovanju. Za na odpoved vezane vloge plača obresti po dogovoru. Izvršuje borzne naloge in daje v najem varnostne celice.

Tel. št. 5-18. Blagajna je odprta od 9-13.

UMETNI ZORJE

z in brez čeljusti, zlate krone in tudi obročki **VILEM TUSCHER** konzervator ZOBOZDRAVNIK

TRST, ul. 30. oktobra (ex Caserma) 13, II.

Ordinira od 9 predp. do 6 večer.

JADRANSKA BANKA

Deln. glav. K 30.000.000, Reserve K 8.500.000 Centrala: TRST

Via Cassa di Risparmio 5 - Via S. Nicolò 9

Podružnice: Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija, Split, Šibenik, Zadar

Ekspozitura: Kranj.

Obavlja vse v bančno stroko spadajoče posle

Sprejema vloge

na hranilne knjižice proti 3½% letnim obrestim. v bancigiro-prometu proti 3½% letnim obrestim. Na odpoved navezane zneske sprejema po najugodnejših pogojih, ki se imajo pogoditi od slučaja do slučaja.

Daje v najem varnostne pradalje (Salas depositas).

Blagajna posluje od 9 do 13.

V RESTAVRACIJI ALLA POSTA

ulica Giorgio Galatti šte. 18 (pri glavni pošti) vedno dobra kuhinja. — Toči se kraški teran in razna druga vina.

Lastnik A. STARC